

Проф. Д-ръ Г. Шишковъ
Ректоръ на Университета

ЧЕТИРИДЕСЕТЪ ГОДИНИ ОТЪ ОСНОВАВАНЕТО НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТЪ

На 5 юний 1886 г. Тодоръ Иванчевъ, тогава министъръ на Народното просвѣщение, издаде заповѣдь за откриване на 1 септемврий с. г. при Софийската мъжка гимназия „VIII педагогически класъ“, предназначенъ като специаленъ курсъ за подготвяне на учители за трикласнитѣ училища. Приемникътъ на Т. Иванчевъ, Д-ръ С. Чомаковъ, обаче, спре отварането на проектирания VIII педагогически класъ за уч. 1887—88 г. съ нова наредба отъ 23 юний 1887 г. Една година по-късно тогавашниятъ министъръ на Вътрешнитѣ работи С. Стамболовъ, като управляващъ Министерството на Народното просвѣщение, презъ юний 1888 г. подписа „Наредба за педагогическия курсъ при Софийската класическа гимназия“, който се предвиждаше да се открие на 1 септемврий с. г., и препрати наредбата до директора на гимназията за изпълнение. На 2 септемврий с. г. министъръ на просвѣтата става Георги Живковъ, който съ заповѣдь № 637 отъ 29 сѣция месецъ утвърждава „Временни правила за уреждането на висшия педагогически курсъ въ София“. Съгласно съ тѣзи наредби курсътъ имаше вече за целъ не само да подготвя учители, и то за срѣднитѣ училища, но и да дава висше образование. Съ това се направи първата стѣпка къмъ осъществяване на идеята за български университетъ.

Висшиятъ педагогически курсъ, откритъ съгласно съ тия „Временни правила“ на 1 октомврий 1888 г., начена съ 8 преподаватели и 43 ученика въ една стая отъ сградата, построена до рамото на Софийската мъжка гимназия и предназначена за „държавно трикласно училище“. Най-напредъ се откри само Историко-филологическо отделение, чиито първи преподаватели бѣха Д-ръ Ал. Теодоровъ, Д-ръ Л. Лиудинъ, Д-ръ Ив. А. Георговъ, Иосифъ Ковачевъ, Ст. Станимировъ, Н. Михайловски и Ив. Деневъ, всички извънредни преподаватели. Малко по-късно бидоха назначени още Д-ръ Ив. Шишмановъ за

извънреденъ и чужденцитѣ Мих. Драгомановъ и Алфредъ Оденъ за редовни преподаватели.

Понеже „курсътъ“ действаваше не по силата на законъ, който му би далъ що годе трайностъ, министерството се залови съ изработване на първия законъ за Висшето училище. Съ специаленъ докладъ до Народното събрание министърътъ на Вътрешнитѣ работи Ст. Стамболовъ, управляващъ и Министерството на просвѣщението, изтъкна необходимостта отъ приемането на подобенъ законъ и представениятъ проектъ биде одобренъ като „Законъ за отварянето на Висше училище въ София“, утвърденъ съ указъ отъ 18 декемврий 1888 г. и влизащъ въ сила отъ 1 януарий 1889 г.

Въ началото на втората учебна година — 1889—90 се откри и вториятъ отдѣлъ при Висшето училище—Физико-математическия, съ 34 ученика и при следния преподавателски персоналъ: Тодоръ Моникъ, редовенъ преподавател—чужденецъ (чехъ) и Еманоилъ Ивановъ, Д-ръ Пенчо Райковъ и Д-ръ Никола Добревъ, извънредни преподаватели.

Историко-филологическия отдѣлъ отпусна първитѣ абсолвенти на брой 34 души въ края на учебната 1890—91 г., а въ края на следната учебна 1891—92 г. излѣзоха и първитѣ абсолвенти на физико-математическия отдѣлъ на брой 23 души. Приравняването на първитѣ питомци на Висшето училище съ свършитѣ чуждестранни университети и настаняването имъ като гимназиални учители не бѣха безъ значение за бѣдация развой на родното ни училище за висша наука.

Въ началото на 1892—93 учебна година се откри и третия отдѣлъ при Висшето училище — Юридическия съ 94 ученика при 7 души извънредни преподаватели: Христо Стояновъ, Василъ Мариновъ, Д-ръ П. Данчевъ, Георги Згуревъ, Д-ръ В. Балджиевъ, Марко Балабановъ и Иванъ Славовъ. Освенъ това наредено бѣ да се преподаватъ при